T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2026/126
KARAR NO : 2026/264
KARAR TR : 04/05/2026

ÖZET: 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu'nun 6. maddesinin beşinci fıkrasına aykırılık nedeniyle, aynı Kanun'un 7. maddesinin birinci fıkrası (f) bendi ile dördüncü fıkrası uyarınca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M. B.
Davalı : Tarım ve Orman Bakanlığı (Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığı)
Vekili : Av. A. N. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı, sahibi ve işleteni olduğu büfede 22.00 - 06.00 saatleri arasındaki yasak olan zaman diliminde alkollü içki satışı yapıldığından bahisle, Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığının 18/09/2025 tarih ve E-36612508-483.03.03-21091413 sayılı idari para cezası konulu idari yaptırım kararı ile hakkında 4250 sayılı Kanun'un 6/5. ile 7/1-(f) ve 7/4. maddeleri uyarınca uygulanan 491.122 TL tutarındaki idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine itiraz başvurusunda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Adana 3. Sulh Ceza Hakimliği 16/10/2025 tarih ve D.İş. 2025/9998 sayılı kararı** ile, ilgili Kanun uyarınca idari yaptırım kararına karşı idari yargı yoluna başvurulabileceği gerekçesiyle, görevsizlik kararı vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Başvuran hakkında 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununun 6. maddesinin 5. fıkrasına aykırılık eylemi nedeniyle idare tarafından idari yaptırım kararı uygulandığı, muteriz nezdinde itiraz edildiği; dava dilekçesi incelendiğinde itiraza konu aykırılığın 4250 sayılı Kanununun 6/5 maddesine aykırı olarak 22:00-06:00 saatleri arasında perakende alkollü içki satışı yapma nedeniyle yaptırım uygulandığı görülmekle; Uyuşmazlık Mahkemesinin 2021/548 Esas 2021/594 Karar sayılı ilamı göz önüne alındığında ve 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununun 6. maddesinin 5. Fıkrası uyarınca 'Bu Kanun hükümlerine göre verilen idarî yaptırım kararlarına karşı 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine göre kanun yoluna başvurulabilir. Ancak, idare mahkemesinde dava, işlemin tebliği tarihinden itibaren onbeş gün içinde açılır. İdare mahkemesinde iptal davası açılmış olması, kararın yerine getirilmesini durdurmaz.' düzenlemesi uyarınca; görevli Mahkemenin İdare Mahkemesi olduğunun, görev kuralları kamu düzenine ilişkin olup uyuşmazlığın idari yargı mahkemesince çözümlenmesi gerektiği anlaşıldığından ..."*

3. Davacı vekili, bunun üzerine aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RWtKW8t - Oq1Wpul - Bom9sYt - 7994yE= ile erişebilirsin

B. İdari Yargıda

4. Adana 2. İdare Mahkemesi 06/11/2025 tarih ve E.2025/1692, K.2025/2289 sayılı kararı ile, davanın yetki yönünden reddi ile dosyanın yetkili Ankara idare mahkemesine gönderilmesine kesin olarak karar vermiştir.

5. **Ankara 20. İdare Mahkemesi 04/02/2026 tarih ve E.2025/1716 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın çözümünde adli yargı yerinin görevli bulunduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Olayda, saat 22:00'den sonra alkollü içki satışı yapıldığından bahisle verilen idari para cezasının iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı, dava konusu idari para cezasının kaynaklandığı eylemin 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu'nun 6. maddesinin 5. fıkrasının üçüncü cümlesiyle yasaklandığı ve anılan Kanun'un 7. maddesinin 1. fıkrasının f bendinde uygulanacak idari para cezası tutarının belirlendiği, idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu ve davaya konu idari para cezasına dayanak olan 4250 sayılı Kanun'da da idari para cezalarına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemenin yer almadığı görülmektedir.*
>
> *Bu durumda, 5326 sayılı Kanun'un 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacak olması nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmaktadır.*
>
> *Nitekim, Uyuşmalık Mahkemesinin 04/11/2024 tarih ve E.2024/341, K.2024/501 sayılı kararı da bu yöndedir....."*

6. Ankara 20. İdare Mahkemesi tarafından 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu'nun 6. maddesinin beşinci fıkrası şöyledir:

> *"(Mülga: 11/1/2001-4619/5 md.; Yeniden düzenleme: 24/5/2013-6487/2 md.)*
>
> *...*
>
> *Alkollü içkiler, otomatik satış makineleri ile satılamaz, her nevi oyun makineleri veya farklı yöntemlerle oyun ve bahse konu edilemez. Bu ürünler basın ve yayın yoluyla tüketicilere satılamaz ve posta ile satış yöntemi kullanılarak gönderilemez. Alkollü içkiler, 22:00 ila 06:00 saatleri arasında perakende olarak satılamaz.*
>
> *... "*

8. 4250 sayılı Kanun'un *"Cezalar"* başlıklı 7. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile dördüncü fıkrası şöyledir :

> *"(Mülga: 27/3/1969-1137/37-1 md.; Yeniden düzenleme: 24/5/2013-6487/3 md.)*
> *Bu Kanunun 6 ıncı maddesinin;*
> *...*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RWtKW8t - Oq1Wpul - Bom9sYt - 7994yE= ile erişebilirsin

f) (Ek:28/10/2020-7255/1 md.) Beşinci fıkrasının üçüncü cümlesindeki yasağa aykırı hareket edenlere, altmış beş bin Türk Lirasından üç yüz yirmi bin Türk Lirasına kadar,

idari para cezası verilir.

...

Birinci fıkranın (a), (ç), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen idari para cezalarını vermeye Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu, televizyon ve radyolara uygulanacak idari para cezalarını vermeye Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, birinci fıkranın diğer bentlerinde yer alan idari para cezalarını vermeye mahalli mülki amir yetkilidir."

9. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)

(1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır."

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 04/05/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının, adli yargı dosyası ile birlikte UYAP üzerinden Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin başka bir noksanlık da bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RWtKW8t - Oq1Wpul - Bom9sYt - 7994yE= ile erişebilirsin

14. Dava, 4250 sayılı Kanun'un 6. maddesinin beşinci fıkrasına aykırı olarak perakende satışın yasak olduğu zaman diliminde alkollü içki satışı yapıldığından bahisle, aynı Kanun'un 7. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile dördüncü fıkrası uyarınca verilen 491.122 TL idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

15. Olayda, davanın perakende satışın yasak olduğu 22.00 - 06.00 saatleri arasında alkollü içki satıldığı ileri sürülerek verilen idari para cezasının iptaline ilişkin olarak açıldığı, bu eylemin 4250 sayılı Kanun'un 6. maddesinin beşinci fıkrasıyla yasaklandığı, aynı Kanun'un 7. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ile dördüncü fıkrasında verilecek idari para cezasının düzenlendiği anlaşılmaktadır.

16. İncelenen uyuşmazlıkta, 4250 sayılı Kanun uyarınca verilen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 4250 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır.

17. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, dava konusu idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 20. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Adana 3. Sulh Ceza Hakimliğinin 16/10/2025 tarih ve D.İş. 2025/9998 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 20. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Adana 3. Sulh Ceza Hakimliğinin 16/10/2025 tarih ve D.İş. 2025/9998 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

04/05/2026 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
YAŞAR	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden RWtKW8t - Oq1Wpul - Bom9sYt - 7994yE= ile erişebilirsin